

2014-2020 m. ES investicijų komunikacijos strategijos prioritetinės krypties detalizavimas

Prioritetinė komunikacijos kryptis: **Sveika Lietuva**Komunikacijos tema: **Sveikatos kultūra (asmeninė ir valstybinė motyvacija sveikam gyvenimo būdui)**

Sprendžiama problema	Tikslinė auditorija komunikacijai	Tikslai, keliami tikslinei auditorijai (elgesio pokyčiai)	Nuostatų pokyčiai	Komunikacijos tikslai	Komunikacijos rodikliai	Pradinė reikšmė	Siekiami reikšmė	Veiksmų programos rezultato ar kiti rodikliai, prie kurių prisideda komunikacija	Pradinė reikšmė	Siekiami reikšmė	Atsakinga institucija
1. Per mažas sveikos gyvensenos* žinomumas ir suvokimas 2. Nors ir žino kaip, tačiau neturi sveiko gyvenimo įgūdžių. 3. Taiko sveiko gyvenimo praktinius įgūdžius, bet nereguliariai. Norėtume, kad sveikai gyvenantys žmonės nenustotų sveikai gyventi.	Visuomenė (ypač kaimo gyventojai, mažesnes pajamas gaunantys gyventojai, žemesnio išsilavinimo gyventojai)	<ul style="list-style-type: none"> Gyventojai fiziškai aktyvūs Sveikai maitinasi Išnaudoja turimas galimybes gyventi sveikai (pvz., lipti laiptais, eiti pėsčiomis, sveikai maitintis) Aktyviai dalyvauja kasdiniame gyvenime Moka ilsėtis, derina darbą ir poilsį Nepakantūs kitų žmonių žalingiems įpročiams (alkoholio žalingas vartojimas, rūkymas) Racionaliai įvertina rizikas sveikatai ir saugiai elgiasi 	<ul style="list-style-type: none"> Žino, kas yra sveika gyvensena* Žmogus supranta, kad pats didžia dalimi yra atsakingas už savo sveikatą. Suvokia, kad ne tik daug pajamų gaunantys gyventojai gali gyventi sveikai. 	1. Didinti žinomumą, kas yra sveika gyvensena ir kuo ji naudinga NUOSTATŲ UGDYMAS	Didėja visuomenės dalis, kuri žino, ką reiškia gyventi sveikai. (SAM tyrimas, PIP rodiklis)			Gyvensenos pokyčiai dėl sveikatos (procentais) (TVP "Sveikata visiems" vertinimo kriterijus)	21 proc.	26 proc. (2023 m.)	Atsakinga - SAM, Dalyvauja CPVA, ESFA. Šių tikslų „Sveika Lietuva“ krypties vykdoma komunikacija prisideda prie priemonės Nr. 08.4.2-ESFA-V-682 "Tikslinių teritorijų gyventojų sveikos gyvensenos skatinimas", pagal kurią 38 Lietuvos savivaldybėse planuojamas visuomenės švietimas, susijęs su pagrindiniais kraujotakos sistemos, onkologijos bei galvos smegenų kraujotakos ligų rizikos veiksniais, jų profilaktika bei sveika gyvensena planuojamų pokyčių įgyvendinimo (planuojamas vykdytojas Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras). Siekiant išvengti galimų sankirtų, 2016 ir vėlesniais metais SAM sudarys metinius komunikacijos planus.
				2. Skatinti sveikos gyvensenos* įgūdžių formavimąsi ir palaikymą. KVIETIMAS VEIKTI	Padidėjusi visuomenės dalis, kuri mano, kad yra atsakingi už savo sveikatą. (SAM tyrimas)			Gyventojai, turintys galimybę pasinaudoti pagerintomis sveikatos priežiūros paslaugomis (VP)		1 000 000 (2023 m.)	
				<ul style="list-style-type: none"> Žino savo galimybes gyventi sveikai* Nėra abejingi elgesiui, kai kiti kelia grėsmę kitų sveikatai, žaloja save, geria, rūko ir t.t. 	3. Diegti suvokimą, kad aš esu pats atsakingas už savo sveikatą ir man rūpi kitų sveikata. NUOSTATŲ UGDYMAS	Padidėjusi visuomenės dalis, kuri sveikos gyvensenos įgūdžius išlaiko ilgiau nei 6 mėn. (SAM tyrimas)			Viešąsias sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų, kuriose pagerinta paslaugų teikimo infrastruktūra, skaičius	200 (2023 m.)	
									<ul style="list-style-type: none"> Sveika gyvensena yra ne mada, o gyvenimo norma. Didžiuojasi savo sveika gyvensena ir skatina kitus rinktis sveiką gyvenimo būdą. Suvokia, kad sveikata yra didžiausias turtas. Gera sveikata nėra savaime suprantama, ji reikalauja pastangų. Kuo sveikesnis individas, tuo sveikesnė visuomenė ir tuo stipresnė valstybė. 	Tikslinių teritorijų gyventojų, manančių, kad jie atsakingi už savo sveikatą, dalies padidėjimas (Priemonės Nr. 08.4.2-ESFA-V-628 rodiklis)	
Vaikai (iki 18 m.)	<ul style="list-style-type: none"> Yra fiziškai aktyvūs Sveikai maitinasi Aktyviai dalyvauja kasdiniame gyvenime Seka sveikos gyvensenos pavyzdžiais Žino rizikas sveikatai ir saugiai elgiasi Pirmenybę teikia veikloms, nesusiėjusioms su žalingais įpročiais 	<ul style="list-style-type: none"> Gyventi aktyviai ir sveikai yra šaunu Mano laisvalaikis yra įvairus ir aktyvus 	<ul style="list-style-type: none"> Nori būti sveiki Suvokia, kad sveika gyvensena yra gerai Suvokia galimas nesveiko gyvenimo pasekmes 	1. Didinti vaikų suvokimą, kad sveikai gyventi yra įdomu ir šaunu. NUOSTATŲ UGDYMAS	Didesnė dalis vaikų, mananti, kad sveikai gyventi yra įdomu ir šaunu (SAM tyrimas)			<ul style="list-style-type: none"> Didėja psichikos gerovė Per 2 mėnesius nė karto patyčių nepatyrę mokiniai (TVP "Sveikata visiems" vertinimo kriterijus) 	44.6	70	
				2. Skatinti sveikos gyvensenos įgūdžių formavimąsi ir palaikymą. KVIETIMAS VEIKTI	Didesnė dalis vaikų, kurie sveikos gyvensenos įgūdžius taiko praktiškai (sportuoja, sveikai maitinasi ir pan.) (Moksleivių apklausa. Atlieka ŠMM)						

Tėvai/globėjai	<ul style="list-style-type: none"> Savo pavyzdžiu skatina vaikus sveikai gyventi Skatina vaikus būti fiziškai aktyviais Skatina, kad vaikai laisvalaikiu rinktųsi įvairias pozityvias sveikatai veiklas Nepakantūs vaikų nesveikai gyvenimui 	<ul style="list-style-type: none"> Suvokia sveikos gyvensenos* privalumus Sveikata yra investicija į vaiko ateitį, Suvokia galimas nesveiko gyvenimo pasekmes Netoleruoja žalingų įpročių ir nesaugaus vaikų elgesio Rūpinasi vaikų laisvalaikiu, kad jame būtų įvairių pozityvių sveikatai veiklų 	1. Skatinti tėvų suvokimą, kad jų gyvenimo būdas yra investicija į vaikų sveikatą. NUOSTATŲ FORMAVIMAS	Didėja tėvų/globėjų dalis, kurie sutinka, kad jų pažiūros ir diegiamos vertybės/sveikas gyvenimo būdas yra investicija į vaikų sveikatą ir formuoja vaikų sveikos gyvensenos įgūdžius. (Tėvų apklausa. Atlieka ŠMM)			Gyvensenos pokyčiai dėl sveikatos (procentais) (TVP "Sveikata visiems" vertinimo kriterijus)	21 proc.	26 proc. (2023 m.)	Atsakinga - SAM, Dalyvauja SADM, ESFA
Darbdaviai	<ul style="list-style-type: none"> Skatina darbuotojų sveiką gyvenimą* Skatina ir sudaro galimybes darbuotojams profilaktiškai pasitikrinti sveikatą 	<ul style="list-style-type: none"> Žino apie profesines ligas, profesinės sveikatos paslaugas Supranta, kad sveikas darbuotojas yra naudingesnis 	1. Didinti darbdavių supratimą, kad sveikesni ir aktyvūs darbuotojai jiems yra naudingi. NUOSTATŲ FORMAVIMAS	Didėja darbdavių dalis, kurie taiko priemones, skirtas savo darbuotojams, skatinančias darbuotojų sveikesnį gyvenimo būdą (darbdavių apklausa. Atlieka ŪM).						
Mokyklų bendruomenės	<ul style="list-style-type: none"> Patraukliai perteikia sveiko gyvenimo supratimą Suderina fizinio aktyvumo ir mokymosi tvarkaraščius Jungiasi į sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą 	<ul style="list-style-type: none"> Prisideda prie moksleivių suvokimo apie sveiką gyvenimo būdą Skatina moksleivių sveiką gyvenimą* 	1. Skatinti vaikų sveikos gyvensenos įgūdžių formavimąsi ir palaikymą KVIETIMAS VEIKTI	Mokyklų skaičius (ne mažiau, kurios) kasmet įsijungia į sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą (SAM duomenys)						
Bendruomenės	<ul style="list-style-type: none"> Organizuoja aktyvias, į sveikatos išsaugojimą orientuotas veiklas. <ul style="list-style-type: none"> Atpažįsta pavojus (fizikinius, cheminius, biologinius) sveikatai, išvengia jų ir apsaugo savo artimuosius 	<ul style="list-style-type: none"> Žino apie sveikatos rizikos veiksnius buityje (fizikinius, cheminius, biologinius) ir kaip jų išvengti <ul style="list-style-type: none"> Kuo sveikesnis individas, sveikesnė bendruomenė, tuo stipresnė valstybė 	1. Skatinti bendruomenės narių sveikos gyvensenos įgūdžių formavimąsi ir palaikymą NUOSTATŲ FORMAVIMAS	Didėja bendruomenių dalis, kurios skatina ir prisideda prie bendruomenės narių sveikos gyvensenos formavimo* (SAM tyrimas).						

* Rodiklį esant poreikiui tikslina ir stebi už komunikacijos kampanijos vykdymą atsakinga institucija.

*Sveika gyvenimą sudaro sveikatai palanki mityba, pakankamas fizinis aktyvumas, žalingų įpročių vengimas, streso ir kitų rizikos veiksnių poveikio mažinimas, racionalus medikamentų vartojimas, saugi elgsena, galinti turėti įtakos sveikatai.

2014-2020 m. ES investicijų komunikacijos strategijos prioritetinės krypties detalizavimas

Prioritetinė komunikacijos kryptis: **Sveika Lietuva**Komunikacijos tema: **Sveikatos raštingumas (valstybinis švietimas ir galimybės, ankstyvoji diagnostika, sveikatos prevencija)**

Sprendžiama problema	Tikslinė auditorija komunikacijai	Tiksiai, keliami tikslinei auditorijai (elgesio pokyčiai)	Nuostatų pokyčiai	Komunikacijos tikslai	Komunikacijos rodikliai	Pradinė reikšmė	Siekiami reikšmė	Veiksmų programos rezultato ar kiti rodikliai, prie kurių prisideda komunikacija	Pradinė reikšmė	Siekiami reikšmė	Atsakinga institucija
1. Trūksta sveikatos raštingumo**, kad žmogus sugebėtų suprasti savo ligą ir galimybes su ja gyventi. 2. Per mažai žmonių prevenciškai tikrinasi ir neišnaudoja savo galimybių	Visuomenė	<ul style="list-style-type: none"> Žino apie prevencines programas*** ir jose dalyvauja Mažiausiai kartą per metus profilaktiškai tikrinasi sveikatą Pirmenybę teikia kvalifikuotų specialistų konsultacijoms, o ne atsitiktinei nepagrįstai informacijai Reikalauja iš gydytojo suteikti visapusišką informaciją (ne tik su jo sveikatos būkle bet ir su sveikatos išsaugojimu ir stiprinimu). 	<ul style="list-style-type: none"> Preveniškai pasitikrinti yra norma, Preveninis pasitikrinimas nėra ligų ieškojimas 	1. Pateikti informaciją apie gyventojui priklausančias prevencinio pasitikrinimo paslaugas. INFORMAVIMAS	Didėja visuomenės dalis, kuri žino apie jam priklausančias nemokamas prevencines programas (SAM tyrimas)			Gyventojai, turintys galimybę pasinaudoti pagerintomis sveikatos priežiūros paslaugomis (VP rodiklis)		1000000	Atsakinga - SAM, dalyvauja CPVA. Šių tikslų „Sveika Lietuva“ krypties komunikacija vykdoma neliečiant onkologinių temų, kadangi pagal priemonę Nr. 08.4.2-ESFA-V-619 „Sveikatos priežiūros paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas onkologinių ligų srityje“ planuojamas šalyje vykdomų atrankinės patikros dėl onkologinių ligų programų naudoti viešinimas (teritorijose, pasižyminčiose didžiausiais priešlaikinio mirtingumo dėl onkologinių ligų rodikliais).
			<ul style="list-style-type: none"> Žino, kur rasti patikimą ir kvalifikuotą informaciją Renkasi atsakingus specialistus Žino, kad gydytojas turi konsultuoti dėl sveikos gyvensenos Geras gydytojas yra ne tik tas, kuris išgydo ligą, bet ir prevenciškai užbėga ligai už akių Racionaliai vartoja vaistus 	2. Formuoti įvaizdį, kad geras gydytojas ne tik gydo, bet ir suteikia žinių. NUOSTATŲ FORMAVIMAS	Didėja visuomenės dalis, kuri žino, kad gydytojai turi suteikti informaciją ne tik apie ligos gydymą, bet ir apie profilaktiką, prevenciją. (SAM tyrimas)			Didžiausiais sveikatos ir jos priežiūros prieinamumo netolygumais pasižyminčiuose regionuose gyvenančių asmenų, dalyvaujančių prevencinėse programose, dalis (VP rodiklis)	15 proc.	35 proc.	
			<ul style="list-style-type: none"> Mano teisė – metinis sveikatos patikrinimas Nori pasitikrinti sveikatą Ankstyva diagnostika yra privalumas 	3. Skatinti reguliariai profilaktiškai pasitikrinti sveikatą. KVIETIMAS VEIKTI	Didėja visuomenės dalis, kuri bent kartą per metus profilaktiškai tikrinasi sveikatą. (Gyventojų apklausa. Atlieka FM)			Gyvensenos pokyčiai dėl sveikatos, proc. (TVP „Sveikata visiems“ rodiklis), proc.	21	26	
				4. Šviesti visuomenę, kad neliktų abejingi ir suteiktų pirmąją pagalbą bei žinotų, kur reikia kreiptis, kad išmokyti, kaip tą pagalbą suteikti. INFORMAVIMAS	Didėja visuomenės dalis, kuri žino kaip ir moka suteikti pirmąją pagalbą. (SAM tyrimas)			Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkančio vienam gyventojui, skirtumas tarp miestų ir rajonų savivaldybių gyventojų (VP rodiklis)	4	3	

** Sveikatos raštingumas – tai pažintiniai ir socialiniai įgūdžiai (gebėjimai), nulemiantys individų motyvaciją ir kompetenciją gauti, suprasti ir naudotis informacija visais būdais, siekiant stiprinti ir palaikyti gerą sveikatą.

***Preveninės programos: gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programa; Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa; Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa; Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa